

Årsredovisning och koncernredovisning

för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31

Styrelsen för Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden avger härmed följande årsredovisning och koncernredovisning.

Innehåll	Sida
Förvaltningsberättelse	2
Koncernen	
Resultaträkning	6
Balansräkning	7
Rapport över förändringar i eget kapital	8
Kassaflödesanalys	9
Moderföretaget	
Resultaträkning	10
Balansräkning	11
Rapport över förändringar i eget kapital	12
Kassaflödesanalys	13
Tilläggsupplysningar	
Redovisningsprinciper m. m.	14
Noter	17

Styrelsens säte: Stockholm

Företagets redovisningsvaluta: Svenska kronor (SEK).

Alla belopp redovisas, om inte annat anges, i tusentals kronor (Tkr).

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen för Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden avger härmed följande årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31.

Stiftelsens säte är Stockholm.

Stiftelsens ändamål

Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden (Stiftelsen) som bildades under 2011, är en gemensam pensionsstiftelse för Lantmännen ek för (769605-2856) och andra svenska företag i vilka Lantmännen ek för direkt eller indirekt via koncernbolag är eller varit delägare, nedan benämnda Arbetsgivarna. Företag som har eller kan komma att lämna koncernen ska även därefter ha del i och ha rätt att avsätta ytterligare medel till stiftelsen.

Stiftelsens ändamål är att trygga utfästelser om pension inom ITP 2 och pensionsutfästelser vilka Arbetsgivarna lämnat getemot sina tjänstemän och deras efterlevande och som kreditförsäkras i Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti, ömsesidigt.

Stiftelsen står under tillsyn av Länsstyrelsen i Stockholms län och Finansinspektionen.

Förvaltningsmål

Styrelsen för Lantmännens pensionsstiftelse fastställer årligen placeringsriktlinjer som tillsammans med arbetsordningar och konsekvensanalys utgör de övergripande styrinstrumenten för Stiftelsens verksamhet.

Målet för placeringsverksamheten i Stiftelsen är att uppnå en avkastning på tillgångarna som långsiktigt genererar en återbäring som motsvarar arbetsgivarens pensionsutbetalningar. Stiftelsen utgör en pant för arbetsgivarnas pensionsutfästelser och ska vid en eventuell konkurs i dessa likvideras för att kunna teckna försäkring för de pensionsberättigade.

Det långsiktiga avkastningsmålet har under 2018 varit reallt 3,6 %, vilket innebär ett avkastningsmål på 5,6 %. Under 2018 var den uppmätta inflationen 2%.

Tillgångsfördelning och risk

Stiftelsens tillgångsfördelning fastställs i Stiftelsens placeringsriktlinjer, som beaktar ovanstående förvaltningsmål. Tillgångarnas förväntade avkastning och risk analyseras i förhållande till förvaltningsmålet genom en årlig upprättad konsekvensanalys.

För respektive tillgångsslag fastställs intervall, som den aktuella tillgångsfördelningen ska ligga inom. Inom de fastställda intervallen genomförs allokeringsförändringar med hänsyn till aktuella marknadsutsikter för avkastning och risk.

Det är styrelsens uppfattning att en balanserad portfölj med ett betydande inslag av reala tillgångar som fastigheter krävs, inklusive en löpande avkastning, för att nå det uppsatta avkastningsmålet med beaktande av en kontrollerad risknivå. Dessutom eftersträvar stiftelsen en diversifiering av tillgångarna i syfte att reducera riskerna.

Tillgångsslag	Nomalvikt %	Avvikelseintervall		Vikt (%) 2018-12-31
		Min %	Max %	
Räntebärande värdepapper	15	0	100	18
Fastigheter; aktier i fastighetsbolag samt finansiering av fastighetsbolag	50	0	60	56
Aktier och aktierelaterade instrument	25	0	35	21
Alternativa placeringar	10	0	20	5

Stiftelsens tillgångar är exponerade för finansiella risker i form av marknadsrisk samt likviditets-, kredit-, och motpartsrisker. Marknadsrisk är risken för att priset på fastigheter, aktier, räntebärande värdepapper, valutor och andra tillgångar förändras.

Riskhanteringen är en väsentlig del av verksamheten. Riskbedömning och riskhantering ingår i allt från de enskilda investeringsbesluten, som baseras på bedömningen av förväntad avkastning i förhållande till den risk som investeringen medför, till den totala risken i stiftelsen. Riskhanteringen innefattar även löpande utvärdering av kapitalförvaltarens förmåga och kompetens.

Information om verksamheten

Pensionsstiftelsen förvaltar sina tillgångar, som förutom värdepapper inkluderar en fastighetskoncern. Fastighetskoncernen består av ett holdingbolag och fem verksamhetsdrivande fastighetsbolag, som i sin tur äger åtta fastigheter i Mellansverige.

Huvuddelen av Stiftelsens tillgångar, som inte relateras till fastighetskoncernen, förvaltas huvudsakligen i externa aktiefonder, räntefonder eller alternativa investeringar eller genom direktinvesteringar.

Vakansgraden i uthyrningsbar area uppgick vid årsskiftet till 2,7 % (0). Av hyresintäkterna kommer 46 % (59) från företag inom Lantmännenkoncernen. 56 % (43) av gällande hyresavtal löper mer än 5 år.

Varken Stiftelsen eller fastighetsbolagen har anställda. Stiftelsen köper in tjänster rörande bl a administration, utvärdering, bevakning av kapitalförvaltningen och förberedelse av styrelseunderlag för stiftelsen från Lantmännen ek för. Stiftelsen köper för Fastighetsbolagen samtliga fastighetsrelaterade tjänster i form av drift, förvaltning och bokföring från Lantmännen Fastigheter AB, ett dotterbolag till Lantmännen ek för. Stiftelsen köper in tjänster rörande årsredovisning, tertialrapporter, koncernkonsolidering och ekonomi controlling via externa parter.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året har Fastighets AB Grodden i dotterbolaget Kungsholmsgatan 160 AB slutit ett flerårigt hyresavtal med Lantbrukarnas riksförbund, LRF i Fastigheten Fristaden 5. Hyresavtalet kommer innebära vissa investeringar under 2019 för hyresgäst Anpassningar.

Stiftelsens placerade tillgångar, inklusive marknadsvärdering av fastigheterna i fastighetskoncernen, har under 2018 genererat en avkastning på 6,3 %. Detta innebär att avkastningen under 2018, inklusive marknadsvärderingen av fastigheterna, överstigit kravet med 0,7 %.

Sedan bildandet av Stiftelsen i december 2011, har den genomsnittliga avkastningen på tillgångarna, inklusive marknadsvärderingen av fastigheterna, uppgått till 7,4 % per år.

I slutet av december utbetalade Stiftelsen gottgörelse till fem arbetsgivarföretag uppgående till sammanlagt 99 723 tkr (99 601). Tre arbetsgivarföretag inbetalade totalt 13 300 tkr (0). För ytterligare detaljer om dessa in- och utbetalningar se not 17, Förändring av eget kapital.

Styrelsen har under året tagit del av det nya föreslagna regelverket avseende IORP II. Såsom förslaget ser ut kommer det att påverka Stiftelsen som kommer att behöva utöka sina kontrollfunktioner, främst vad gäller riskkontroll och internrevision. Även andra förändringar kan bli aktuella. När det är beslutat att de nya reglerna ska träda i kraft och vad dessa innebär kommer styrelsen att genomföra och implementera nödvändiga förändringar.

Förväntad framtida utveckling

Groddens tillgångar är placerade i fastigheter och olika finansiella tillgångsslag på olika marknader. Tillgångarnas avkastning och värde kan variera över tid. Placeringarna är gjorda så att förväntad framtida avkastning reflekterar given riskprofil. Kortsiktigt kan värdet på tillgångarna minska, men över tid anser styrelsen att värdetillväxten, enligt vedertagna principer för portföljförvaltning, kommer att matcha pensionsskuldens storlek och tillväxt.

Användandet av finansiella instrument

Stiftelsen placerar delar av sin tillgångsmassa i finansiella instrument, vilket framgår av not 14, Andra långfristiga värdepappersinnehav. I övrigt använder sig inte Stiftelsen av finansiella instrument i sin verksamhet.

Stiftelsens styrelse, placeringsråd och förvaltningsråd

Stiftelsens styrelse svarar för att Stiftelsens förmögenhet är placerad på ett aktsamt sätt och att Stiftelsens medel inte används för annat än Stiftelsens ändamål. Stiftelsen har under året haft sex protokollförda styrelsemöten.

Styrelsen fastställer placeringsriktlinjer, konsekvensanalys och allokeringsstrategi samt beslutar om förvaltningen av Stiftelsens medel. Uppföljning av tillgångarnas avkastning och risk genomförs löpande av styrelsen och placeringsrådet.

Styrelsen har utsett ett rådgivande Placeringsråd. Placeringsrådets arbetsområde är tillgångsallokering, kapitalförvaltning, uppföljning och utvärdering. Placeringsrådet har under året haft fyra protokollförda möten.

Styrelsen har också till sin hjälp ett Förvaltningsråd. Förvaltningsrådets arbetsområde är huvudsakligen att ta fram och föreslå investerings- och avyttringsförslag och exekvera styrelsens beslut. Dessutom agerar Förvaltningsrådet som administrativ enhet för stiftelsen.

Styrelsen har under året haft följande sammansättning:

Ledamöter utsedda av arbetsgivaren:

<i>Ordinarie ledamöter</i>	<i>Suppleanter</i>
Olof Wogén (ordförande)	Stefan Sivberg*
Tove Cederborg	Eva Fröberg
Olov Nyberg	Tomas Börjesson

Ledamöter utsedda av arbetstagarna:

<i>Ordinarie ledamöter</i>	<i>Suppleanter</i>
Morgan Ideskog	Mats Erlandsson
Bo Hellstedt	C-G Pettersson
Vakant**	Vakant***

* Rolf Hallberg, suppleant utsedd av arbetsgivarna, avgick ur styrelsen 2018-03-28 och ersattes av Stefan Sivberg, suppleant utsedd av arbetsgivarna 2018-03-28.

** Mats Gustafsson, ordinarie ledamot utsedd av arbetstagarna avgick ur styrelsen 2018-03-31 och efterträddes av Sture Wasseng som valdes av arbetstagarna som ordinarie ledamot 2018-04-11. Sture Wasseng avgick ur styrelsen 2018-08-31 och ingen efterträdare har utsetts.

*** Torsten Grönvall tillträdde som suppleant för styrelsen 2018-04-11 och avgick ur styrelsen 2019-04-05.

Placeringsrådet har under året haft följande sammansättning:

Olof Wogén (ordförande)
Hans Wallemyr, ledamot Lantmännen ek förs styrelse
Tove Cederborg
Jonas Pripp, extern finansiell rådgivare
Bo Hellstedt
Peter Davidsson

Förvaltningsrådet har under året haft följande sammansättning:

Olof Wogén
Pierre Andersson

Andelsförhållanden

Nedan följer en specifikation av respektive Arbetsgivares andel av Stiftelsens marknadsvärderade kapital i relation till respektive pensionsåtagande. Det marknadsvärderade egna kapitalet inkluderar förändringar i marknadsvärdet på de fastigheter som ingår i koncernen. Detta innebär att marknadsvärderat eget kapital skiljer sig från koncernens bokförda egna kapital där fastigheterna värderas till anskaffningsvärde minskat med av- och nedskrivningar.

	2018	2018	2017	2017
	Marknads- värderat eget kapital	Pensions- åtagande	Marknads- värderat eget kapital	Pensions- åtagande
Arbetsgivarföretag, tkr				
Lantmännen ek för	1 176 833	899 388	1 167 800	899 025
Lantmännen Fastigheter AB	7 127	5 975	4 823	4 655
Lantmännen Maskin AB	384 176	347 513	382 946	341 008
Lantmännen Reppe AB	17 107	14 203	12 801	12 538
Lantmännen Unibake Sweden AB	140 311	116 156	136 797	111 353
Swecon Anläggningsmaskiner AB	172 390	160 300	154 837	144 611
Kronfågel AB	158 599	122 300	155 606	122 166
SweHatch AB	7 701	6 152	7 619	6 222
Summa	2 064 244	1 671 987	2 023 229	1 641 578

Flerårsöversikt koncernen	2018	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning (tkr)	114 514	117 877	117 191	111 788	103 002
Resultat efter finansiella poster (tkr)	30 583	134 774	97 702	66 081	69 375
Rörelsemarginal (%)	49,9%	60,9%	60,0%	29,0%	25,4%
Avkastning på eget kapital (%)	1,4%	7,0%	5,2%	2,5%	5,4%
Balansomslutning (tkr)	1 970 442	2 050 496	2 015 962	2 011 342	2 041 403
Soliditet (%)	84,6%	84,4%	84,8%	85,2%	85,8%

Koncernens resultaträkning

Tkr	Not	2018-01-01 - 2018-12-31	2017-01-01 - 2017-12-31
Nettoomsättning	1, 3	114 514	117 877
Övriga rörelseintäkter		109	9 918
		114 623	127 795
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Övriga externa kostnader	2	-28 819	-27 754
Avskrivningar och nedskrivningar (samt återföring därav) av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-28 616	-28 217
		-57 435	-55 971
Rörelseresultat		57 188	71 824
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Resultat från andelar i koncernföretag	6	-163	-
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	7	-36 956	52 757
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	8	11 996	11 533
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	-1 482	-1 339
		-26 605	62 951
Resultat efter finansiella poster		30 583	134 775
Skatt på årets resultat	10	-6 540	-15 040
Årets resultat		24 043	119 735

Det finns inga innehav utan bestämmande inflytande i ägda företag

Koncernens balansräkning

Tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	11	1 012 319	1 005 420
Inventarier, verktyg och installationer	11	41 023	50 834
Pågående nyanläggningar	11	140	6 258
		1 053 482	1 062 512
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	14	866 517	960 743
		866 517	960 743
Summa anläggningstillgångar		1 919 999	2 023 255
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		-	137
Övriga fordringar		462	9 006
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	5 554	5 941
		6 016	15 084
Kassa och bank	16	44 427	12 157
Summa omsättningstillgångar		50 443	27 241
SUMMA TILLGÅNGAR		1 970 442	2 050 496

Tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Stiftelsekapital		1 643 749	1 610 437
Årets resultat		24 043	119 735
Eget kapital hänförligt till stiftelsens delägare		1 667 792	1 730 172
Avsättningar			
Uppskjuten skatteskuld	18	88 355	94 918
		88 355	94 918
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	19,21	195 000	195 000
		195 000	195 000
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 441	7 671
Aktuella skatteskulder		7 363	13 543
Övriga skulder		4 352	2 467
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	20	6 139	6 725
		19 295	30 406
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 970 442	2 050 496

Rapport över förändringar i koncernens egna kapital

Tkr	Not	Stiftelsekapital	Årets resultat	Totalt
Ingående balans 2017-01-01		1 620 504	88 091	1 708 595
Omföring resultat föregående år		88 091	-88 091	0
Transaktioner med ägare:				
Tillfört kapital	17	0	0	0
Lämnad gottgörelse	17	-99 601	0	-99 601
Effekter av fusion		1 443	0	1 443
Årets resultat		0	119 735	119 735
Utgående balans 2017-12-31		1 610 437	119 735	1 730 172
Ingående balans 2018-01-01		1 610 437	119 735	1 730 172
Omföring resultat föregående år		119 735	-119 735	0
Transaktioner med ägare:				
Tillfört kapital	17	13 300	0	13 300
Lämnad gottgörelse	17	-99 723	0	-99 723
Årets resultat		0	24 043	24 043
Utgående balans 2018-12-31		1 643 749	24 043	1 667 792

Koncernens kassaflödesanalys

Tkr	2018-01-01 - 2018-12-31	2017-01-01 - 2017-12-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	57 188	71 824
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Avskrivningar och nedskrivningar	28 616	28 492
Förlust vid försäljning och utrangering av anläggningstillgångar	475	-9 918
	86 279	90 398
Erhållen ränta	26 814	35 908
Erhållen utdelning	2 359	27 659
Justering för omvärdering som inte ingår i kassaflödet	-	-40 374
Erlagd ränta	-1 482	-1 339
Betald inkomstskatt	-19 283	-1 072
Kassaflöde från den löpande verksamheten		
före förändringar av rörelsekapital	94 687	111 180
<i>Förändringar i rörelsekapitalet</i>		
Förändring i rörelsefordringar	8 505	-779
Förändring i rörelseskulder	-4 931	3 366
Kassaflöde från den löpande verksamheten	98 261	113 767
<i>Investeringsverksamheten</i>		
Avyttring av dotterföretag	-	80 764
Justering av köpeskilling avseende avyttrade dotterföretag	-163	-
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-20 061	-10 250
Investering i finansiella placeringar	-457 269	-281 630
Avyttring av finansiella placeringar	497 925	148 320
Kassaflöde från investeringsverksamheten	20 432	-62 796
<i>Finansieringsverksamheten</i>		
Tillfört kapital	13 300	0
Utbetald gottgörelse	-99 723	-99 601
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-86 423	-99 601
Årets kassaflöde	32 270	-48 630
Likvida medel vid årets början	12 157	60 787
Likvida medel vid årets slut	44 427	12 157

Moderföretagets resultaträkning

Tkr	Not	2018-01-01 - 2018-12-31	2017-01-01 - 2017-12-31
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Övriga externa kostnader		-2 050	-2 009
Rörelseresultat	2, 5	-2 050	-2 009
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Resultat från andelar i koncernföretag	6	-	25 000
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	7	-36 956	52 757
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	8	18 162	15 757
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	-	-6
		-18 794	93 508
Resultat efter finansiella poster		-20 844	91 499
Skatt på årets resultat	10	-1 567	-1 494
Årets resultat		-22 411	90 005

Moderföretagets balansräkning

Tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	12	25 008	25 008
Fordringar hos koncernföretag	13	574 000	623 000
Andra långfristiga värdepappersinnehav	14	866 517	960 743
		1 465 525	1 608 751
Summa anläggningstillgångar		1 465 525	1 608 751
<i>Omsättningstillgångar</i>			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Övriga fordringar		52	4
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	4 082	4 421
		4 134	4 425
Kassa och bank	16	38 072	3 907
Summa omsättningstillgångar		42 206	8 332
SUMMA TILLGÅNGAR		1 507 731	1 617 083

Tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Stiftelsekapital		1 529 895	1 526 313
		1 529 895	1 526 313
Årets resultat		-22 411	90 005
		-22 411	90 005
Eget kapital hänförligt till stiftelsens delägare		1 507 484	1 616 318
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Aktuella skatteskulder		145	53
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	20	102	712
		247	765
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 507 731	1 617 083

Rapport över förändringar i moderföretagets egna kapital

Tkr	Not	Stiftelsekapital	Årets resultat	Totalt
Ingående balans 2017-01-01		1 589 380	36 534	1 625 914
Omföring resultat föregående år		36 534	-36 534	0
<i>Transaktioner med ägare:</i>				
Tillfört kapital	17	-	-	0
Lämnad gottgörelse	17	-99 601	-	-99 601
Årets resultat		-	90 005	90 005
Utgående balans 2017-12-31		1 526 313	90 005	1 616 318
Ingående balans 2018-01-01		1 526 313	90 005	1 616 318
Omföring resultat föregående år		90 005	-90 005	0
<i>Transaktioner med ägare:</i>				
Tillfört kapital	17	13 300	-	13 300
Lämnad gottgörelse	17	-99 723	-	-99 723
Årets resultat		-	-22 411	-22 411
Utgående balans 2018-12-31		1 529 895	-22 411	1 507 484

Moderföretagets kassaflödesanalys

Tkr	2018-01-01 - 2018-12-31	2017-01-01 - 2017-12-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	-2 050	-2 009
	-2 050	-2 009
Erhållen ränta	26 814	35 908
Erhållen utdelning	2 359	27 659
Justering för omvärdering som inte ingår i kassaflödet	53 570	-40 374
Erlagd ränta	-53 570	-6
Betald inkomstskatt	-1 475	2 122
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	25 648	23 300
<i>Förändringar i rörelsekapital</i>		
Förändringar i rörelsefordringar	-48	-
Förändring av rörelseskulder	-610	542
Kassaflöde från den löpande verksamheten	24 990	23 842
<i>Investeringsverksamheten</i>		
Förändring i utlåning till dotterföretag	49 000	145 000
Investering i finansiella placeringar	-457 269	-281 630
Avyttring av finansiella placeringar	497 925	148 320
Kassaflöde från investeringsverksamheten	89 656	11 690
<i>Finansieringsverksamheten</i>		
Tillfört kapital	13 300	-
Utbetald gottgörelse	-99 723	-99 601
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-86 423	-99 601
Årets kassaflöde	28 223	-64 069
Likvida medel vid årets början	3 907	38 752
Likvida medel vid årets slut	38 072	3 907

Tilläggsupplysningar

Definition av moderföretag och koncern

Moderföretag är Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden. I koncernen ingår, förutom moderföretaget, även Fastighets AB Grodden som är ett holdingbolag i en underkoncern med fem verksamhetsdrivande fastighetsbolag.

Redovisningsprinciper m. m.

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Moderföretaget tillämpar BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3) och upprättades första gången 2014.

Tillgångar, avsättningar och skulder värderas utifrån anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Bedömningar och uppskattningar

Bedömningar görs för att bestämma uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder. Uppskjutna skattefordringar, som huvudsakligen är hänförliga till underskottsavdrag, redovisas som fordran när det bedöms sannolikt att de uppskjutna skattefordringarna kommer att kunna utnyttjas för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster. Andra antaganden avseende utfallet på dessa framtida beskattningsbara vinster liksom förändrade skattesatser och skatteregler kan resultera i betydande skillnader i värdering av uppskjutna skatter.

Bedömning vad gäller nedskrivning av anläggningstillgångar görs utifrån bedömda marknadsvärden, som mestadels bygger på nuvärdesberäkning av framtida kassaflöden. Det framtida kassaflödet baseras på antaganden utifrån styrelsens bästa uppskattning av de ekonomiska förutsättningar som kommer att föreligga under tillgångens återstående livslängd, främst i befintliga hyreskontrakt. Nedskrivningen görs om det beräknade nyttjandevärdet understiger det redovisade värdet.

Gjorda antaganden om framtiden och andra väsentliga källor till osäkerhet i uppskattningar på balansdagen skulle kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av redovisade värden för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernredovisningen omfattar moderföretaget och samtliga dotterföretag. Med dotterföretag avses de företag i vilka moderföretaget, direkt eller indirekt, har ett bestämmande inflytande. Samtliga dotterföretag ägs till 100 procent. I koncernredovisningen ingår dotterföretagen från den dag koncernen erhåller bestämmande inflytande tills den dag det inte längre föreligger. Dotterföretagens redovisningsprinciper överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper.

I koncernredovisningen faller koncernföretagens bokslutsdispositioner bort och ingår i det redovisade resultatet efter avdrag för uppskjuten skatt. Detta innebär att koncernföretagens obeskattade reserver i koncernens balansräkning fördelas mellan uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Intäktsredovisning

Koncernens rörelseintäkter består av hyresintäkter från uthyrda lokaler.

Intäkten redovisas till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Hyrorna inbetalas normalt i förskott och periodiseras till den period de avser.

Ränta och utdelning

Ersättning i form av ränta eller utdelning redovisas som intäkt när det är sannolikt att räntan eller utdelningen kommer att erhållas och när inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Ränta redovisas som intäkt enligt den så kallade effektivräntemetoden.

Utdelning redovisas som intäkt när aktieägarens rätt till betalning är säkerställd.

Låneutgifter

Utgifter för lånat kapital periodiseras över lånens löptid.

Leasingavtal

Koncernen som leasegivare

Koncernen har leasingverksamhet i form av uthyrning av lokaler.

Då de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med de uthyrda tillgångarna inte har övergått till leasetagaren klassificeras leasingen som operationell leasing. De uthyrda tillgångarna omfattar koncernens hela fastighetsinnehav och omfattar således samtliga redovisade materiella anläggningstillgångar.

Leasingavgifterna, inklusive eventuellt första rabatterad hyra, redovisas linjärt över leasingperioden.

Omräkning av poster i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

Skatt

Skatt utgörs av avkastningsskatt, aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skattekostnad redovisas i resultaträkningen, utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt också redovisas i eget kapital.

Avkastningsskatt

Avkastningsskatt erläggs av Stiftelsen och är en schablonskatt som tas ut på ett kapitalunderlag som uppgår till värdet av Stiftelsens tillgångar vid ingången av beskattningsåret efter avdrag för finansiella skulder vid samma tidpunkt.

Aktuell skatt

Aktuell skatt avser inkomstskatt för innevarande räkenskapsår samt den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Aktuell skatt beräknas utifrån den skattesats som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet och det redovisade värdet på tillgångar och skulder. Uppskjuten skatt värderas till nominellt belopp och beräknas med tillämpning av den skattesats och de skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det bedöms sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden. Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder netto-redovisas när de är hänförliga till samma skattemyndighet och berörda bolag har en legal rätt att kvitta skattefordringar mot skatteskulder.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Tillkommande utgifter för en materiell anläggningstillgång ökar anskaffningsvärdet endast om det är troligt att koncernen får framtida ekonomisk nytta av den tillkommande utgiften. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Materiella anläggningstillgångar har delats upp på betydande komponenter när komponenterna har väsentligt olika nyttjandeperioder.

Avskrivningsbart belopp utgörs av anskaffningsvärdet minskat med ett beräknat restvärde, fastställt vid anskaffningstillfället i då rådande prisnivå. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader	
Stomme	70/100 år
Tak, tegel/betong	50 år
Tak, övriga	25 år
Fasad, tegel/sten/betong	100 år
Fasad, puts/plåt/övrigt	50 år
Fasad, underhåll/förlängd livslängd	25 år
Golv, betong/sten	100 år
Golv, klinker	50 år

Golv, övrigt	25 år
Innertak	100 år
Innertak, undertak	25 år
Installationer, hiss/schakt	100 år
Installationer, stammar/kanaler	50 år
Installationer, maskiner	25 år
Markanläggningar	20 år
Byggnads- och markinventarier	10 år
Hyresgästpassningar	Hyreskontraktetslöptid, längst 25 år

Nedskrivningar

Det redovisade värdet på tillgångarna prövas fortlöpande. Vid varje bokslutstillfälle görs en bedömning om det föreligger någon indikation på att tillgångarnas värde minskat så att det föreligger ett nedskrivningsbehov. För dessa tillgångar beräknas tillgångens återvinningsvärde. Med återvinningsvärde avses det högsta av en tillgångs verkliga värde, med avdrag för försäljningskostnader, och dess nyttjandevärde. Nedskrivning görs till återvinningsvärdet om detta understiger det redovisade värdet. Tidigare redovisad nedskrivning återförs om skälen för den tidigare nedskrivningen inte längre föreligger. Återföring sker dock inte med ett belopp större än att det bokförda värdet uppgår till vad det hade varit om nedskrivning inte hade redovisats tidigare år.

Med en tillgångs nyttjandevärde avses nuvärdet av de bedömda framtida kassaflöden som förväntas genom att använda tillgången och det beräknade restvärdet vid slutet av nyttjandeperioden. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en räntesats före skatt som är tänkt att beakta marknadens bedömning av riskfri ränta och risk förknippad med den specifika tillgången.

Förvaltningsfastigheter

Samtliga materiella anläggningstillgångar är förvaltningsfastigheter och deras verkliga värde anges som tilläggsupplysning i not 11, Materiella anläggningstillgångar. Verkligt värde fastställs för samtliga fastigheter en gång per år genom extern värdering.

Finansiella instrument

Stiftelsen tillämpar K3:s kapitel 12 och värderar vissa finansiella instrument till verkligt värde.

Finansiella tillgångar som handlas på en marknad redovisas i balansräkningen på affärsdagen, det vill säga då de väsentliga rättigheterna och riskerna övergår mellan parterna. Fordran på eller skulden till motparten mellan affärsdag och likviddag redovisas netto under kortfristiga fordringar/skulder.

Stiftelsens finansiella instrument är till största delen prissatta på officiella marknadsplatser och värdering har skett till officiellt noterade priser. Skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde redovisas som ett orealiserat resultat på balansdagen. För finansiella instrument noterade på en auktoriserad börs används i första hand den senaste betalkrusen som verkligt värde, i andra hand genomsnittet mellan köp- och säljkurs.

För onoterade finansiella instrument, eller om marknaden för en viss finansiell tillgång inte är aktiv, fastställs värdet genom tillämpning av vedertagna värderingstekniker, varvid antaganden görs som baseras på de marknadsförhållanden som råder på balansdagen. För finansiella tillgångar med kort löptid antas verkligt värde överensstämma med anskaffningsvärdet justerat för eventuell nedskrivning. I de fall verkligt värde på ett eget kapitalinstrument inte går att fastställa redovisas de till anskaffningsvärde justerat för eventuell nedskrivning.

Värdering av finansiella instrument görs enligt post för post-principen.

Vid beräkning av realisationsvinst eller realisationsförlust används genomsnittsmetoden där så är tillämpligt.

Fordringar, skulder och avsättningar

Om inget annat anges ovan värderas kortfristiga fordringar till det lägsta av dess anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas bli reglerade. Långfristiga fordringar och långfristiga skulder värderas efter det första värderingstillfället till upplupet anskaffningsvärde. Övriga tillgångar redovisas till anskaffningsvärde om inget annat anges ovan. Övriga skulder och avsättningar värderas till de belopp varmed de beräknas bli reglerade.

Särskilda redovisningsprinciper - Moderföretaget

Andelar i koncernföretag

Andelar i koncernföretag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar.

Noter

Not 1 Nettoomsättning fördelning

Koncernens nettoomsättning hänför sig i sin helhet till uthyrning av lokaler och all verksamhet finns i Sverige.

Not 2 Rörelsens kostnader

I övrigt externa kostnader ingår **arvode till revisorer** enligt nedan:

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
<i>Ernst & Young</i>				
Revisionsuppdrag	215	258	90	139
	215	258	90	139

Not 3 Leasingavtal

Koncernen som leasegivare

Koncernens fastighetsföretag har leasingverksamhet i form av uthyrning av lokaler. Samtliga leasingavtal klassificeras som operationell leasing.

För dessa operationella leasingavtal förfaller de framtida betalningarna för icke uppsägningsbara leasingavtal enligt nedan. Erhållna leasingavgifter under året uppgick till 100 224 tkr (104 159).

	Koncernen	
	2018	2017
Framtida minimileaseavgifter förfaller till betalning:		
Inom 1 år	89 403	96 434
Senare än 1 år men inom 5 år	331 198	316 958
Senare än 5 år	530 496	191 605
	951 097	604 997

Koncernen som leasetagare

Vissa av koncernens fastigheter innehas med tomträtt. Tomträttsavgifterna redovisas som operationell leasing och årets leasingavgift uppgick till 2 565 tkr (2 568). De framtida betalningarna för icke uppsägningsbara avtal framgår nedan.

	Koncernen	
	2018	2017
Framtida minimileaseavgifter förfaller till betalning:		
Inom 1 år	2 565	2 568
Senare än 1 år men inom 5 år	8 170	8 690
Senare än 5 år	10 047	2 207
	20 782	13 465

Not 4 Anställda och personalkostnader

Det finns inga anställda varken i moderföretaget eller i dotterföretagen och inga löner har utbetalats.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Andel kvinnor i styrelsen	12%	11%	20%	17%
Andel män i styrelsen	88%	89%	80%	83%

Not 5 Inköp och försäljning mellan koncernföretag

Det förekommer ingen försäljning eller inköp av varor och tjänster mellan företag i koncernen.

Not 6 Resultat från andelar i koncernföretag

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Erhållna utdelningar	-	-	-	25 000
Resultat från andelar i koncernföretag	-163	-	-	-
	-163	0	0	25 000

Not 7 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Erhållna utdelningar	2 359	2 659	2 359	2 659
Resultat vid avyttringar	14 144	9 725	14 144	9 725
Kursdifferenser	111	-	111	-
Förändring i verkligt värde på värdepapper	-53 570	40 373	-53 570	40 373
	-36 956	52 757	-36 956	52 757

Not 8 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Ränteintäkter från koncernföretag	-	-	7 626	4 989
Övriga ränteintäkter	7 846	9 770	7 830	9 005
Övriga finansiella intäkter	4 150	1 763	2 706	1 763
	11 996	11 533	18 162	15 757

Not 9 Räntekostnader och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Övriga räntekostnader	-1 482	-1 339	-	-6
	-1 482	-1 339	-	-6

Not 10 Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Aktuell skatt	11 497	13 328	-	-
Avkastningsskatt	1 567	1 494	1 567	1 494
Justering avseende tidigare år	39	-	-	-
Förändring av uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-6 563	218	-	-
Summa redovisad skatt	6 540	15 040	1 567	1 494

I noten anges skattekostnader som positiva belopp och eventuella skatteintäkter som negativa belopp.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Genomsnittlig effektiv skattesats	21,4%	11,2%	-7,5%	1,6%
Avstämning av effektiv skattesats				
Redovisat resultat före skatt	30 583	134 775	-20 844	91 499
Skatt på redovisat resultat enligt gällande inkomstskattesats (22%):*)	6 728	29 650	-4 586	20 130
Skatteeffekt av:				
Skillnad mellan bokföringsmässiga och skattemässiga avskrivningar på byggnader	999	609	-	-
Effekt av särskilda skatteregler i Stiftelsen **)	6 153	-18 636	6 153	-18 636
Effekt av sänkt skattesats för uppskjuten skatt *)	-6 472	-	-	-
Övrigt	-868	3 417	-	-
Redovisad skatt	6 540	15 040	1 567	1 494
Effektiv skattesats	21,4%	11,2%	-7,5%	1,6%

*) Skattesatsen kommer att sänkas för taxeringsåren 2019 till 21,4% och för år 2020 till 20,6%. Uppskjuten skatt per 2018-12-31 beräknas till 20,6%.

**) Stiftelsen betalar endast avkastningsskatt på pensionsmedel som beräknas på stiftelsens förmögenhet. Den effektiva skatten var för år 2018 0,075% (0,0765%).

Upplysningar om uppskjuten skattefordran och skatteskuld

Vad avser förändringen av uppskjuten skatteskuld, se not 18, Uppskjuten skatteskuld.

Not 11 Materiell anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar finns enbart i koncernens fastighetsföretag.

	Koncernens Byggnader och mark		Koncernens Inventarier		Koncernens Pågående nyanläggningar	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden	1 147 769	1 122 147	98 151	98 105	140	6 258
Akkumulerade avskrivningar	-135 450	-116 727	-57 128	-47 271	-	-
Redovisat värde	1 012 319	1 005 420	41 023	50 834	140	6 258
Redovisat värde vid årets början	1 005 420	1 092 213	50 834	60 645	6 258	1 672
Investeringar	-	-	-	-	20 061	10 250
Företagsförsäljningar	-	-73 776	-	-	-	-
Försäljningar och utrangeringar	-475	-276	-	-	-	-
Årets avskrivning enligt plan	-18 805	-18 406	-9 811	-9 811	-	-
Under året återförda nedskrivningar	-	-	-	-	-	-
Omklassificeringar	26 179	5 665	-	-	-26 179	-5 664
Utgående redovisat värde	1 012 319	1 005 420	41 023	50 834	140	6 258

Uppgifter om förvaltningsfastigheter

Koncernens hela anläggningsinnehav utgörs av fastigheter, som samtliga är förvaltningsfastigheter.

	2018-12-31	2017-12-31
Redovisat värde, totalt	1 053 483	1 062 512
Verkligt värde, totalt	1 482 500	1 360 000

Beräkning av verkligt värde

Koncernen anlitar extern expertis för beräkning av fastigheternas verkliga värde, stiftelsens större fastigheter värderas av två oberoende parter och det lägre av de två värdena används av försiktighetsskäl i stiftelsen. Samtliga fastigheter värderas till verkligt värde en gång per år.

Övriga upplysningar

Det finns inga begränsningar i koncernens rätt att avyttra fastigheterna eller disponera hyresinkomster och försäljningslikvid inom ramen för de åtaganden Stiftelsen har gentemot Arbetsgivaren.

Det finns inga väsentliga åtaganden från koncernens sida vad gäller underhåll och förbättringar av fastigheterna.

Not 12 Andelar i koncernföretag

	Moderföretaget	
	2018-12-31	2017-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden	25 008	25 008
Redovisat värde	25 008	25 008
Redovisat värde vid årets början	25 008	25 008
Utgående redovisat värde	25 008	25 008

Specifikation av andelar i koncernföretag

Namn	Org. nr.	Säte	Andel procent	Antal Andelar	Bokfört värde
Fastighets AB Grodden	556866-9898	Stockholm	100%	250 000	25 008
					25 008

Not 13 Fordringar hos koncernföretag

	Moderföretaget	
	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärden	623 000	768 000
Amorteringar, avgående fordringar	-49 000	-145 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	574 000	623 000
Utgående redovisat värde	574 000	623 000

Not 14 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Ingående anskaffningsvärden	830 816	697 505	830 816	697 505
Årets anskaffningar	457 269	281 631	457 269	281 631
Försäljningar	-497 925	-148 320	-497 925	-148 320
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	790 160	830 816	790 160	830 816
Inående värdering	129 927	89 554	129 927	89 554
Årets värdering	-53 570	40 373	-53 570	40 373
Utgående värdering	76 357	129 927	76 357	129 927
Utgående redovisat värde	866 517	960 743	866 517	960 743

Samtliga värdepappersinnehav finns i moderföretaget. Värdering görs till verkligt värde.

Innehav per 2018-12-31

Värdepapper, tkr	Anskaffnings- värde	Verkligt värde	Orealiserat värde
Totalt aktieindexobligationer	40 000	38 720	-1 280
Totalt aktier	57 389	65 884	8 495
Totalt aktiefonder	326 184	391 677	65 493
Summa aktier och andelar	423 573	496 281	72 708
Totalt kreditmarknadsinstrument	120 961	119 869	-1 092
Totalt räntefonder	245 626	250 367	4 741
Summa räntebärande värdepapper	366 587	370 236	3 649
Summa värdepapper totalt per 2018-12-31	790 160	866 517	76 357

Innehav per 2017-12-31

Värdepapper, tkr	Anskaffnings- värde	Verkligt värde	Orealiserat värde
Totalt aktieindexobligationer	74 070	77 847	3 777
Totalt aktier	56 527	67 401	10 875
Totalt aktiefonder	417 746	524 188	106 441
Summa aktier och andelar	548 343	669 436	121 093
Totalt kreditmarknadsinstrument	47 481	48 211	730
Totalt räntefonder	234 992	243 096	8 104
Summa räntebärande värdepapper	282 473	291 307	8 834
Summa värdepapper totalt per 2017-12-31	830 816	960 743	129 927

Not 15 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna ränteintäkter	3 858	4 421	3 858	4 409
Förutbetalda hyreskostnader	641	643	-	-
Förutbetalda försäkringspremier	583	574	-	-
Övriga förutbetalda kostnader	472	303	224	12
	5 554	5 941	4 082	4 421

Not 16 Kassa och bank

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Kassamedel	44 427	12 157	38 072	3 907
	44 427	12 157	38 072	3 907

Not 17 Förändring av eget kapital

Tillskott från och gottgörelse till Arbetsgivare i Stiftelsen fördelar sig enligt nedan:

	Tillskott		Gottgörelse	
	2018	2017	2018	2017
Lantmännen ek för	-	-	-64 523	-65 026
Lantmännen Fastigheter AB	2 000	-	-	-
Lantmännen Maskin AB	-	-	-22 890	-22 288
Lantmännen Reppe AB	3 500	-	-	-
Lantmännen Unibake Sweden AB	-	-	-5 103	-5 311
Swecon Anläggningsmaskiner AB	7 800	-	-	-
Kronfågel AB	-	-	-6 808	-6 594
SweHatch AB	-	-	-399	-382
Summa	13 300	0	-99 723	-99 601

Not 18 Uppskjuten skatteskuld

All uppskjuten skatt finns i den svenska fastighetskoncernen. Uppskjuten skattefordran har därför kvittats mot uppskjuten skatteskuld. Uppskjuten skattefordran avser i sin helhet underskottsavdrag.

	Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31
<i>Uppskjuten skattefordran</i>		
Belopp vid årets ingång	0	0
Tillkommande skattefordringar	-	-
Nettning mot uppskjuten skatteskuld	-	-
	0	0
<i>Uppskjuten skatteskuld</i>		
Belopp vid årets ingång	94 918	96 372
Tillkommande skatteskulder	-	-
Övriga resultatförda förändringar	-6 563	-1 454
Nettning mot uppskjuten skattefordran	-	-
Belopp vid årets slut	88 355	94 918

Se även not 10, Skatt, på årets resultat.

Not 19 Långfristiga skulder

	Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31
Förfaller senare än 1 år men inom 5 år efter balansdagen		
Skulder till kreditinstitut	195 000	195 000
	195 000	195 000

Not 20 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Övriga upplupna kostnader	1 399	1 805	102	712
Förutbetalda hyresintäkter	4 740	4 920	-	-
	6 139	6 725	102	712

Not 21 Ställda säkerheter

	Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31
Säkerheter ställda för egna skulder till kreditinstitut:		
Fastighetsinteckningar	195 000	195 000
Summa ställda säkerheter	195 000	195 000

Not 22 Eventualförpliktelser

	Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31
Borgensförbindelse till förmån för koncernföretag	195 000	195 000
Summa eventualförpliktelser	195 000	195 000

Not 23 Upplysning om vissa transaktioner med närstående

Företag som är Arbetsgivare i Stiftelsen är i vissa fall även hyresgäster i de fastigheter som koncernen äger. Koncernen köper även tjänster av vissa Arbetsgivare i Stiftelsen. Alla dessa transaktioner sker på marknadsmässiga villkor.

	Koncernen	
	2018	2017
Hyresintäkter från företag som är Arbetsgivare i Stiftelsen	41 363	40 908
Hyresintäkter från övriga företag inom Lantmännenkoncernen	16 100	15 927
Inköp från företag som är Arbetsgivare i Stiftelsen	8 220	8 352

Not 24 Nyckeltalsdefinitioner

Rörelsemarginal

Rörelseresultat i procent av nettoomsättningen

Avkastning på eget kapital

Resultat efter skatt i procent av genomsnittligt eget kapital

Soliditet

Eget kapital i procent av balansomslutning

Stockholm den 21 maj 2019

Olof Wogén
Ordförande

Olov Nyberg

Tove Cederborg

Morgan Ideskog

Bo Hellstedt

Vår revisionsberättelse har avlämnats den 21 maj 2019

Ernst & Young AB

Anders Kriström
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden, org.nr 802477-3700

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden för år 2018.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorsd i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisning ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden för år 2018.

Vi har inte funnit att någon styrelseledamot företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt trygghandelagen och stadgarna.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Stockholm den 21 maj 2019

Ernst & Young AB

Anders Kriström
Auktoriserad revisor